

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopvs Co-||loniensiſ Princeps ||
Elector, &c.**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1633

Notatio ad Caput Decimum quartum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

SACERDOS quidam quindecim dies cæcus, vouit se visitaturum martyris ENGELBERTI sepulchrum, & in altari, quod est ad caput eius, Missam defunctorum celebraturum. Mox à voto nuncupato redijt lumen, & ille fecit, quod promiserat.

Notatio ad Caput Decimum quartum.

Sacerdotem hunc fuisse ordinis Præmonstratensis Religiosum, & in Nobili cœnobio Heinesbergensi, quod subest curæ Abbatis Knechtadensis, Præpositum vel Sacellanum egisse manuscrip. innuit: ita enim ait: *Sacerdos quidam de Heinesberg ordinis Præmonstratensis.* Quamuis, vt apparet, mendosa sit illa capitis inscriptio, de sacerdote de Hemersberg.

Heinsberg

Hinsbergum vero siue Hinsberga in antiquis Schedis Mons Caballinus nuncupatur. Viderur enim, si nominis etymologiam spectes, ab equo & aggesto ab eodem monte deriuari; quamuis Streithagenus quasi Henrici Montem dictum suspicetur. Aliquibus etiam manuscriptis, Heinonis Mons appellatur. Oppidum est in extremitate terræ Iuliacensis, qua septentrioni obijcitur, & in confinio Geldriæ, duobus milliariis Ruremunda distitum; Dominorum gloria, Ciuium priuilegijs, æris temperie & situs amœnitate nulli postponendum. Circuitu ad vnus circiter horæ spatium vrbs eius amplitudo clauditur. Deflectit leuiter ab oriente in septentrionem & planum in paludes, quod de Anxure Liuius ait, formam oblongam præbet.

Templum D. Gangolphi in cliuò exurgit, cui castrum in altero aduerso respondet; vtrumque altissima turri longè lateque conspicuum. Castrum insigni Canonicorum Collegio ab Oda Heinsbergi Domina circa annum 1140. fundato condecoratur. Sub annum 1150. in oppidi vmbilico. Gosvinius II. Heinsb. D. & Aleidis Palatina Sommersbergensis ipsius

psius vxor excitarunt nobilibus virginibus Præmonstraten-
 sis instituti monasterium, quod vsque ad Caroli V. tempora A
 mœnibus excludebatur: Cæterum Heinsbergum mœnibus,
 fossis, portis; ac propugnaculis à Duce Wilhelmo adeò mu-
 nitum fuit, vt vix vllum oppidum in Belgio ei comparati pos-
 sit. Atque hinc est, quod cum bello Iuliacensi inter Carolum
 V. & Wilhelmum ad annum 1542. suscepto, à Cæsareis
 13. Octobr. interceptum esset, integro anno à Wilhelmo
 Principe non potuerit oppugnatum recipi, sicut nec Suste-
 ren, licet mox Marcodurum & reliqua loca, à Cæsareis occu- B
 pata, etiam asperrima hyeme recuperarentur. Ipsum oppi-
 dum cum subiectis Gangelto, Milla, ac Fuchto, Theoderi-
 cus III. cum pro Comitatu Lossensi bellum gereret, pecu-
 niæ indigus abalienauit, & acceptis XXIV. millibus vete-
 rum scutorum, Eduardo Geldriæ Duci in pignus opposuit.

Caput Decimum quintum.

De muliere qua lumen oculorum annis viginti perditum recepit. C

Cæca reci-
 pit visum.

MVLIER in castro Nideckenfi, viginti annis nihil viderat. Vbi didi-
 cit ENGELBERTVM coruscare miraculis: Ego, inquit, ibo ad noui
 martyris monumentum, vt beneficia, quæ confert alijs, etiam mihi im-
 pendat. Venit ergò Coloniam, orat ad sepulchrum Episcopi, a perti-
 que oculis videt lumē cœli, quæ rot annis perpetuas senserat tenebras.

Notatio ad Caput Decimum quintum. D

IN manuscript. sic narratur: *Est quedam mulier in castro quod
 Nidecken vocatur, qua cæca viginti annis fuerat: Hæc dum die
 quadam de miraculis Episcopi ENGELBERTI audiret, spe recuperan-
 di luminis Coloniam se duci fecit dicens; Ego ibo visitare sepulchrum
 noui Martyris, vt gratiam, quam alijs impendit, etiam mihi imperti-
 ri dignetur: Quæcum Coloniam venisset & coram sepulchro Episcopi
 orasset*